

Lehdistötiedote

Luxemburg, 29. marraskuuta 2022

Euroopan tilastojen pitäisi vastata paremmin käyttäjien tarpeisiin

Euroopan tilintarkastustuomioistuimen uudessa kertomuksessa todetaan, että Euroopan komission toimittamat Euroopan tilastot ovat yleisesti ottaen riittävän laadukkaita ja soveltuvat poliittisten päättäjien, yritysten ja kansalaisten käyttöön. Tarkastajat antavat komissiolle hyväksytyin arvosanan, mutta varoittavat kuitenkin useista heikkouksista. Euroopan tilastojen pitäisi olla hyödyllisempiä käyttäjilleen ja vastata paremmin heidän tarpeisiinsa. Korkeakoulujen ja koko tiedeyhteisön kaltaisia sidosryhmiä olisi kuultava asianmukaisesti Euroopan tilastoja koskevista suunnitelmista ja painopisteistä. Tiedoissa on myös puutteita tärkeillä tilastoaloilla, kuten työvoima-, yritys- ja terveysalalla.

Viralliset tilastot ovat välttämättömiä poliitikkojen ja yritysjohtajien näyttöön perustuvalla päätöksenteolle sekä tutkijoiden ja toimittajien työlle ja suurelle yleisölle. Niitä käytetään EU:ssa varojen keräämisen ja jakamisen yhteydessä sekä toimintapolitiikkojen suunnittelussa ja arvioinnissa kaikilla aloilla, mukaan lukien työllisyys, ympäristö ja talous. Vuosina 2013–2020 EU:n kassasta käytettiin lähes puoli miljardia euroa veronmaksajien rahoja Euroopan tilastojen tuottamiseen. Tarkastajat arvioivat, oliko komissio ryhtynyt toimiin tilastojen korkean laadun varmistamiseksi. Tarkastuksessa perehdyttiin yksityiskohtaisesti työvoima-, yritys- ja terveysalaan.

”Tilastojen tuottaminen ei ole itsetarkoitus”, toteaa tarkastusta johtanut tilintarkastustuomioistuimen jäsen Ildikó Gáll-Pelcz. ”Tilastot ovat julkinen hyödyke, ja ne on tuotettava ennen kaikkea käyttäjiä silmällä pitäen. Disinformaation ja toistaan seuraavien kriisien aikakaudella on ensiarvoisen tärkeää, että Euroopan viralliset tilastot ovat korkealaatuisia ja vastaavat käyttäjien tarpeisiin. Tärkeää on myös, että tilastojen yhteydessä tutkitaan mahdollisuuksia innovatiivisiin tuotantotapoihin.”

Eurostat, joka on suoraan komissioon yhteydessä toimiva EU:n tilastotoimisto, kuulee käyttäjiä selvittääkseen, mitä tarpeita sen olisi käsiteltävä tulevassa työssään. Tarkastajat kuitenkin havaitsivat, että tärkein tilastojen käyttäjiä edustava elin – eurooppalainen tilastoja käsittelevä neuvoo-antava komitea – ei ollut kyennyt edustamaan kaikkia käyttäjiä tasapainoisella ja vaikuttavalla tavalla. Tarkastajat katsovat, että komitean olisi toimittava osallistavammin, jotta yhteinen näkökanta kyetään varmistamaan. Tällä hetkellä kansalaisyhteiskunta, heikossa

Lehdistötiedotteessa esitetään Euroopan tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksen keskeiset tiedot. Kertomus löytyy kokonaisuudessaan sivustolta eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

asemassa olevia ryhmiä edustavat kansalaisjärjestöt ja kansainväliset järjestöt eivät ole lainkaan mukana komiteassa.

Tarkastajat havaitsivat puutteita myös terveystilastoissa. Ne eivät ole vielä kukaan kattavia, sillä joidenkin tilastojen toimittaminen on vapaaehtoista. Kaikki jäsenvaltiot eivät myöskään toimita kaikkia sovittuja tietoja Eurostatille. Joidenkin jäsenvaltioiden kohdalla Eurostatilla on myös vaikeuksia saada tarvittavia tietoja esimerkiksi yritystoiminnasta. Näin ollen se soveltaa pienten ja keskiuurten yritysten määritelmää virheellisesti. Toinen tarkastajien esiin tuoma puute koskee Eurostatin tarkistusvaltuuksien puuttumista joillakin aloilla. Eurostatilla ei ole oikeutta tarkistaa esimerkiksi jäsenvaltioiden työvoimaa ja väestöä koskevia tietoja, joten se ei voi todentaa tilastojen luotettavuutta. Nämä tilastot muodostavat perustan rahoitukselle, jota EU osoittaa muassa pandemiasta elpymiseen. Tilanne saattaa johtaa siihen, että EU:n varoja kohdennetaan tällaisten tietojen perusteella virheellisesti.

Erityisesti terveys- ja yritystilastojen kohdalla huolenaiheen muodostaa myös oikea-aikaisuus. Jäsenvaltiot voivat toimittaa Eurostatille joitakin tietoja jopa kahden vuoden viiveellä, mikä jo sinällään vähentää käyttäjien saamaa hyötyä. Tämän lisäksi jäsenvaltiot toimittivat joissakin tapauksissa tietoja joko huomattavasti määräajan jälkeen, vain osittain tai eivät lainkaan. Euroopan tilastojärjestelmä ei myöskään ole niin joustava, että se pystyisi vastaamaan uusiin tarpeisiin nopeasti uusien tietokokonaisuuksien avulla. Tämä kävi ilmeiseksi covid-19-pandemian yhteydessä, kun kuolleisuuden laskentaan oli löydettävä vaihtoehtoisia tapoja.

Tarkastajat havaitsivat, että Euroopan tilastojen rahoituslähteet eivät olleet tarkoituksenmukaisia eikä järjestelmä priorisoinut riittävästi innovatiivisia hankkeita. Tarkastajat kiinnittävät huomiota myös siihen, että Eurostat julkaisee tietyille käyttäjäryhmille tilastoja ennakoon. Tämä aiheuttaa riskin siitä, että ne, jotka saavat tilastot varhaisessa vaiheessa, käyttävät tietoja taloudelliseen keinotteluun. Ennakkolevitysmahdollisuus saattaa luoda tilaisuuksia taloudelliseen hyötyyn, mikä voi vakavasti vääristää markkinoita. Komission olisikin arvioitava nykyistä käytäntöä uudelleen.

Taustaa

Erityiskertomus 26/2022, *Euroopan tilastot: Laatia voidaan edelleen parantaa* on saatavilla [tilintarkastustuomioistuimen verkkosivustolla](#). Tilintarkastustuomioistuin julkaisi edellisen [Eurostatia koskevan kertomuksen](#) vuonna 2012 ja julkaisee piakkoin kertomuksen BKTL:n laskennasta.

Lehdistö – yhteydenotot

Euroopan tilintarkastustuomioistuimen lehdistöpalvelu: press@eca.europa.eu

- Damijan Fišer: damijan.fiser@eca.europa.eu – matkapuhelin: (+352) 621 552 224
- Claudia Spiti: claudia.spiti@eca.europa.eu – matkapuhelin: (+352) 691 553 547
- Vincent Bourgeois: vincent.bourgeois@eca.europa.eu – matkapuhelin: (+352) 691 551 502